

กลวิธีทางภาษาในการวิพากษ์ในรายการ “มาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2” Linguistic strategies used for Comment in “Master Chef Junior Thailand Season 2”

ดวงรัตน์ กะการดี¹

Taungrat Kakandee²

เขมฤทัย บุญวรรณ³

Khemruthai Boonwan⁴

(Received: June 17, 2020; Revised: November 23, 2020; Accepted: December 14, 2020)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาในการวิพากษ์ในรายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2 เก็บข้อมูลจากบทสนทนาที่เป็นวัจนภาษาในช่วงที่ผู้เข้าแข่งขันนำอาหารไปเสิร์ฟและฟังวิพากษ์จากคณะกรรมการ จำนวน 14 ตอน ผลการศึกษาพบว่ากลวิธีทางภาษาในการวิพากษ์ในรายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2 มี 9 กลวิธี คือ การแสดงคำถามซึ่งพบมากที่สุด การใช้มูลบท การกล่าวตลก การใช้ถ้อยคำแสดงความสงสัยหรือประหลาดใจ การใช้คำแสดงเงื่อนไข การใช้ถ้อยคำเพื่อลดน้ำหนักความรุนแรง การกล่าวให้คำแนะนำ การใช้ถ้อยคำให้กำลังใจ และการกล่าวแสดงความเห็นใจ ซึ่งพบน้อยที่สุดตามลำดับแต่ละกลวิธีนี้เหมาะสมกับผู้ฟังตามช่วงวัยและสถานการณ์

คำสำคัญ: กลวิธีทางภาษา การวิพากษ์ มาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์

Abstract

This research article aims at studying linguistic strategies in Master Chef Junior Thailand Season 2 about 14 episodes in the scope of the dialogue during the competitive cooking to take food to serving the committees who comment to this. The results of the study revealed that there are nine strategies; 1) questioning, 2) using presuppositions, 3) joking, 4) expressing doubtfulness, 5) using conditionality, 6) adopting the strategies of hedging, 7) giving advice, 8) using encourage, and 9) expressing sympathy which is a suitable age of the audience and situation.

Keyword: Linguistic strategies, Comment, Master Chef Junior Thailand

บทนำ

ปัจจุบันรายการแข่งขันทำอาหารเป็นรายการที่นิยมมากรายการหนึ่ง สังเกตได้จากในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา สถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ต่างผลิตรายการแข่งขันทำอาหารขึ้นหลายรายการ ได้แก่ รายการท็อปเชฟไทยแลนด์ (Top Chef Thailand) ทางช่อง ONE31 รายการสงครามปลายจวัก (Kitchen War Thailand) และรายการเชฟสุดซ่า คริวสองโลกทางช่อง 3HD

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

²Undergraduate student, Thai Language Department, Faculty of Liberal Arts, Mahidol University.

³อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

⁴Lecturer, Thai Language Department, Faculty of Liberal Arts, Mahidol University.

รายการศึกค้นหาเชฟกระทะเหล็ก (The Next Iron Chef) และรายการมาสเตอร์เชฟ ไทยแลนด์ (MasterChef Thailand) ทางช่อง 7HD ซึ่งผู้เข้าแข่งขันในรายการดังกล่าวมีอายุมากกว่า 18 ปี หากกล่าวถึงรายการแข่งขันทำอาหารสำหรับเด็ก เว็บไซต์ TV Digital Watch ได้จัดลำดับให้รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2 (MasterChef Junior Thailand Season 2) เป็นรายการวาไรตี้เกมโชว์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในปี 2562 เมื่อเข้ารับชมวิดีโอคลิปรายการย้อนหลังทาง เว็บไซต์ยูทิวบ์ (YouTube.com) พบว่าทุกคลิปวิดีโอนั้นมียอดผู้เข้าชมไม่ต่ำกว่า 1 ล้านครั้ง นอกจากนี้ยังมีผู้ชมเข้าไปวิพากษ์และชื่นชมได้คลิปวิดีโอเรื่องของความคิดสร้างสรรค์และศักยภาพการทำอาหารของเด็ก ๆ ในรายการที่ทำให้ผู้ชมประทับใจเป็นอย่างมาก รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์จึงเป็นรายการที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถที่ผู้ชมต่างชื่นชมความสามารถของเด็กได้เป็นอย่างดี

รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ เป็นรายการแข่งขันทำอาหารสำหรับเด็กอายุ 8 – 13 ปี ออกอากาศครั้งแรกวันที่ 19 สิงหาคม 2561 ปัจจุบันมีจำนวน 2 ซีซั่น ซึ่งซีซั่นที่ 2 นี้ออกอากาศในช่วงวันที่ 22 กันยายน 2562 – 22 ธันวาคม 2562 ที่ผ่านมามีจำนวนทั้งสิ้น 14 ตอน โดยซีซั่นนี้มีเด็กผู้เข้าแข่งขันทั้งหมด 28 คน มีพิธีกรดำเนินรายการ คือ “คุณป๊อ” คุณปิยธิดา มิตรธีรโรจน์ และมีคณะกรรมการ 3 คน ได้แก่ “เชฟอิงค์” หม่อมหลวงภาสกร สวัสดิวัตน์ “เชฟป๊อม” หม่อมหลวงขวัญทิพย์ เทวกุล และ “เชฟเอียน” คุณพงษ์วัช เจลิมกิตติชัย รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์นี้ได้รับกระแสตอบรับจากผู้ชมและสื่อมวลชนเป็นอย่างดี อีกทั้งยังได้รับรางวัลเอเชียน อคาเดมี ครีเอทีฟ อวอร์ด และเอเชียน เทเลวิชั่น อวอร์ด ครั้งที่ 24 สาขารายการฟอร์แมตยอดเยี่ยม

เมื่อกล่าวถึงฟอร์แมต (Format) หรือลักษณะทั่วไปของรายการ ลักษณะของรายการแข่งขันทำอาหารรายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ผู้วิจัยแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงแรก เป็นช่วงที่ให้ผู้เข้าแข่งขันได้แสดงฝีมือการทำอาหารตามโจทย์ต่าง ๆ ที่ได้รับ และช่วงที่สองเป็นช่วงที่ผู้เข้าแข่งขันจะนำอาหารไปเสิร์ฟให้แก่คณะกรรมการและรอฟังวิพากษ์จากคณะกรรมการเกี่ยวกับอาหารที่ได้ทำ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาช่วงที่ผู้เข้าแข่งขันจะต้องรอฟังการวิพากษ์จากคณะกรรมการเพื่อตัดสินอาหารที่ผู้เข้าแข่งขันได้ทำตามโจทย์ว่าจะได้ผ่านเข้ารอบหรือไม่ และวิธีการใช้ภาษาของคณะกรรมการที่ใช้ในการวิพากษ์ผู้เข้าแข่งขันนั้น สโรจ เลหาศิริ (2560) ได้กล่าวว่า “การวิพากษ์ที่สามารถทำให้งานดีขึ้นได้ ต้องกลับมาที่การวิพากษ์แบบมีวัตถุประสงค์ทุกครั้ง” ขณะเดียวกัน ท้อพี บีแบร์ดซอร์ และไชยณัฐ สัจจะประเมษฐ์ (2561) กล่าวว่า “การวิพากษ์งานเป็นเรื่องละเอียดอ่อน กระแทกกับความรู้สึกและนำไปสู่ความต่าง ๆ ได้ง่าย” ดังนั้น การวิพากษ์จึงทำให้เห็นว่าจุดประสงค์ของการวิพากษ์นั้นเพื่อให้ผู้ฟังได้พัฒนางานหรือผลงานของตนไปในทางที่ดีขึ้น หากแต่การวิพากษ์นั้นเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน คำพูดหรือภาษาที่ผู้วิพากษ์ใช้ในการวิพากษ์สามารถตีความได้หลากหลาย ซึ่งรายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ หรือรายการแข่งขันทำอาหารสำหรับเด็กนี้ คณะกรรมการมีกลวิธีทางภาษาในการวิพากษ์ที่น่าสนใจ

ผู้วิจัยเห็นว่าคำพูดติชมในการวิพากษ์ของคณะกรรมการย่อมส่งผลต่อจิตใจของผู้เข้าแข่งขันซึ่งเป็นเด็ก ดังที่ อเดล เฟเบอร์ และเอลเลน มาซลิส (2551, หน้า 223) ได้กล่าวถึงการติชมไว้ว่า “เราต้องชี้ให้เด็ก ๆ เห็นข้อผิดพลาดจึงจะทำให้เขาปรับปรุงตัวได้” และ “เด็ก ๆ ที่เติบโตขึ้นมาในครอบครัวที่ชื่นชมในความสามารถของเขา ย่อมจะมีความรู้สึกที่ดีต่อตัวเอง มีแนวโน้มที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาชีวิตได้ดีกว่า และมีความเป็นไปได้ที่จะตั้งเป้าหมายในชีวิตได้สูงกว่า” ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาว่าคณะกรรมการในรายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2 มีกลวิธีทางภาษาในการวิพากษ์อย่างไร เพื่อให้ผู้เข้าร่วมแข่งขันที่มีอายุน้อย (วัยเด็ก) น้อมรับคำติชมและยอมรับถึงข้อผิดพลาดของตนเอง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาในการวิพากษ์ในรายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. เก็บข้อมูลจากบทสนทนาในรายการมาสเตอร์เซฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2 จำนวน 14 ตอน โดยเลือกเก็บเฉพาะบทสนทนาในช่วงที่ผู้เข้าแข่งขันนำอาหารไปเสิร์ฟและฟังวิพากษ์จากคณะกรรมการเท่านั้น
3. นำคลิปวิดีโอมาถอดเทป เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาที่คณะกรรมการใช้ระหว่างการวิพากษ์
4. วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในการวิพากษ์ของคณะกรรมการในรายการมาสเตอร์เซฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2
5. สรุปและอภิปรายผลการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในการวิพากษ์ของคณะกรรมการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิพากษ์ หมายถึง การพิจารณาตัดสินของคณะกรรมการต่อเด็ก ๆ ที่เข้าร่วมการแข่งขัน จำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ การกล่าวชม เป็นการยกย่องผลงานที่ผู้เข้าแข่งขันทำออกมาสำเร็จ แบ่งเป็นการกล่าวชมอย่างตรงไปตรงมา และการกล่าวชมทางอ้อม กล่าวคือหากคณะกรรมการตัดสินกล่าวขึ้นต้นโดยใช้คำชมจะถือว่าเป็นการกล่าวชมอย่างตรงไปตรงมา แต่ถ้าหากในบริบทนั้นคณะกรรมการตัดสินไม่ได้มีการเริ่มกล่าวขึ้นต้นด้วยคำชม แต่กล่าวถึงเรื่องดีในด้านต่าง ๆ และในตอนท้ายจะมีการใช้คำชมหรือไม่ก็ตามจะถือว่าเป็นการกล่าวชมทางอ้อมทั้งสิ้น และการกล่าวติ คือการชี้ให้ผู้เข้าแข่งขันได้เห็นถึงข้อบกพร่องของตนเอง โดยการกล่าวตินั้น ผู้วิจัยแบ่งออกเป็นการกล่าวติอย่างตรงไปตรงมาจะเป็นการที่กรรมการได้วิพากษ์ถึงข้อบกพร่องในเมนูอาหารของผู้เข้าแข่งขันทั้งหมด และการกล่าวติทางอ้อมจะเป็นการที่กรรมการได้กล่าวชมในส่วนใดส่วนหนึ่งก่อนที่จะกล่าวติซึ่งเป็นเจตนาหลักในการวิพากษ์นั้น ๆ

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเรื่องกลวิธีทางภาษาในข้อความ จิตวิทยาเด็ก วัจนกรรม และแนวคิดเรื่องหน้ามาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

แนวคิดเรื่องกลวิธีทางภาษาในข้อความ

จันทิม่า อังคพณิกิจ (2561, หน้า 180-181) กล่าวว่า การอธิบายลักษณะการใช้ทางภาษาในข้อความนั้น นอกจากจะพรรณนามาลักษณะภาษาอะไรและใช้อย่างไรแล้ว การตีความและอธิบายถึงความคิดบางอย่างที่แฝงอยู่ในการใช้ภาษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เข้าใจการสื่อความหมายที่อยู่ในข้อความ ดังนั้น การอธิบายลักษณะภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข้อความจึงเป็นการอธิบายในเชิงการใช้ที่มีวัตถุประสงค์บางอย่างแฝงอยู่หรือที่เรียกว่า กลวิธี (Strategies) กลวิธีทางภาษาทั้งที่เป็นวัจนภาษาและอวัจนภาษา ปรากฏอยู่ทั่วไปในข้อความ เนื่องจากตัวบทแต่ละตัวบทผ่านการเลือกใช้ภาษาที่แฝงวัตถุประสงค์หรือมีเจตนามุ่งหมายของผู้ส่งสารสื่อไปยังผู้รับสาร ท่ามกลางกิจกรรมการสื่อสารบางประการ ตัวบทหรือข้อความประเภทต่าง ๆ ก็มักจะเจือปนด้วยกลวิธีทางภาษาที่แตกต่างกันไปด้วย นอกเหนือจากรูปแบบหรือแบบแผนของข้อความตามประเภทแล้ว ยังต้องมีระบบของการเลือกใช้ภาษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ด้วยแนวคิดนี้เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับการอธิบายลักษณะภาษาที่ใช้นำเสนอข้อความว่าเป็นการอธิบายในเชิงการใช้ที่มีวัตถุประสงค์บางอย่างแฝงอยู่ หรือที่เรียกว่า “กลวิธี” และแนวคิดนี้ได้ปรากฏแนวทางสำหรับการวิเคราะห์ข้อความโดยกล่าวถึงกลวิธีทางภาษาที่มักพบในการวิเคราะห์ข้อความ เช่น กลวิธีทางศัพท์ กลวิธีทางวัจนปฏิบัติศาสตร์และวาทกรรม

แนวคิดเรื่องจิตวิทยาเด็ก

พาสนา จุลรัตน์ (2548, หน้า 37) กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการจิตสังคมของอีริก เอช. อีริกสัน (Erik H. Erikson) ว่าเด็กที่มีอายุตั้งแต่ 6 – 11 ปี เด็กวัยนี้มีการพัฒนาการด้านสติปัญญาและด้านร่างกายอยู่ในขั้นที่มีความต้องการที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ อยู่เสมอ ชอบเขียน ชอบอ่าน ชยันในการทำงานต่าง ๆ และภาคภูมิใจในผลงานที่ทำแล้วประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้ใหญ่จึงควรให้กำลังใจ และคอยชี้แนะให้เด็กทำงานบรรลุความสำเร็จตามความมุ่งหวังของเขา การทำเช่นนี้ เด็กก็จะมี ความมั่นใจในความสามารถของตน และจะทำให้เด็กมีความมุ่งมั่นที่จะทำงานนั้น ๆ ต่อไป นอกจากนี้ในขั้นนี้เด็กยังมีสังคมนอกบ้าน คือโรงเรียน เด็กจะเข้ากลุ่มเพื่อน และร่วมเล่นเกมต่าง ๆ กับเพื่อน หากประสบการณ์ที่เด็กได้รับทำให้เด็ก รู้สึกว่ามีค่าในสายตาของผู้อื่น และประสบความสำเร็จจะทำให้เด็กพัฒนาความขยันหมั่นเพียรได้เช่นกัน ในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็กประสบความล้มเหลวในงานที่ทำ แล้วพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ไม่ให้กำลังใจ แต่ยังตำหนิเขา เด็กจะหมดกำลังใจ ไม่มีความมั่นใจในความสามารถของตน และจะทำให้เด็กรู้สึกต่ำต้อย ไม่เห็นคุณค่าในตนเองและรู้สึกมีปมด้อยในที่สุด

แนวคิดเรื่องวัจนกรรม

จันทิมา อังคพณชกิจ (2561, หน้า 204) กล่าวว่า วัจนกรรมเป็นถ้อยคำที่บังเจตนา กล่าวคือ ถ้อยคำที่คนเราใช้สื่อสารกันมักจะต้องมีเจตนาบางอย่างอยู่ด้วย เช่น ขอร้อง เคารพ ขนุน เตือน สั่ง เราสามารถตีความถ้อยคำที่สื่อสารออกมาเหล่านั้น และทำให้ทราบเจตนาของผู้สื่อสารได้ว่าต้องการบ่งการกระทำอะไร การใช้วัจนกรรมเป็นการใช้ภาษาที่แสดงเจตนาบางอย่างที่ผู้เขียน/ผู้พูดแสดงการปฏิสัมพันธ์โดยตรงต่อผู้อ่านหรือผู้ฟังเพื่อให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง การศึกษากลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการวิพากษ์ และภาษาที่คณะกรรมการใช้ในการวิพากษ์นั้นล้วนแฝงไปด้วยเจตนาบางอย่าง ผู้วิจัยจึงคิดว่าแนวคิดนี้สามารถใช้สนับสนุนการวิเคราะห์ได้ว่ากลวิธีทางภาษาที่คณะกรรมการใช้มีเจตนาใดแฝงอยู่

แนวคิดเรื่องหน้า

กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ และธีรณัฐ โชคสุวณิช (2551, หน้า 130-131) กล่าวว่า การกระทำบางอย่างเป็นการกระทำที่คุกคามหน้าด้วยตัวของมันเอง โดยเฉพาะการกระทำที่ขัดกับความต้องการ (Face Wants) ของผู้ฟังหรือของผู้พูดเอง สิ่งที่บราวน์และเลวินสันเรียกว่าการกระทำ (Acts) อาจทำด้วยคำพูดที่เรียกว่าวัจนกรรม หรือทำด้วยการกระทำที่ไม่ใช่คำพูด เช่น การลั่นถัน การทำให้ผู้อื่นอายในที่สาธารณะ การกระทำเหล่านี้บางอย่างเป็นการคุกคามหน้าด้านลบของผู้ฟัง บางอย่างก็เป็นการคุกคามหน้าด้านลบหรือหน้าด้านบวกของผู้พูด ตัวอย่างเช่น การขอร้อง เป็นการคุกคามหน้าด้านลบของผู้ฟัง การขอโทษเป็นการคุกคามหน้าด้านบวกของผู้พูด การกล่าวหา การแสดงความไม่เห็นด้วย เป็นการคุกคามหน้าด้านลบของผู้ฟัง อย่างไรก็ตามน่าสังเกตว่าวัจนกรรมเหล่านี้จะเป็นการคุกคามหน้าด้านใดของผู้พูดหรือผู้ฟังอาจแปรไปตามวัฒนธรรมก็ได้ เช่น ในสังคมจีน การให้คำแนะนำไม่ถือว่าเป็นการคุกคามหน้าด้านบวกของผู้ฟัง แต่เป็นการแสดงเจตนาดีของผู้พูด ผู้พูดไม่จำเป็นต้องพูดอ่อนน้อมมาก โดยใช้กลวิธีความสุภาพทางลบ หรือกลวิธีที่ บราวน์และเลวินสันเรียกว่า “กลวิธีไม่ตรงประเด็น” (Off Record) แต่อาจจะให้คำแนะนำอย่างตรงตัว แนวคิดนี้สามารถนำมาใช้สนับสนุนการวิเคราะห์ในงานวิจัยได้ เพราะในการวิพากษ์นั้นถือได้ว่าเป็นการคุกคามหน้าของผู้ฟัง โดยเฉพาะหากเป็นการคุกคามหน้าด้านลบของเด็กที่เข้าแข่งขันคณะกรรมการจะมีกลวิธีทางภาษาอย่างไรที่จะไม่เป็นการทำให้เด็ก ๆ ที่เข้าแข่งขันรู้สึกแค้นและหมดกำลังใจที่อาจนำไปสู่การขาดความมั่นใจในตัวเอง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาบทวิพากษ์ในรายการมาสเตอร์เซฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ จำนวน 14 ตอน พบว่า การวิพากษ์ของคณะกรรมการนั้นมีทั้งหมด 2 รูปแบบ ได้แก่ การกล่าวชมและการกล่าวติ และกลวิธีทางภาษาที่คณะกรรมการใช้ในการวิพากษ์มีทั้งหมด 9 กลวิธี ได้แก่ การแสดงการถาม การใช้มูลบท การกล่าวตลก การใช้ถ้อยคำแสดงความสงสัยหรือประหลาดใจ การใช้คำแสดงเงื่อนไขการใช้ถ้อยคำเพื่อลดน้ำหนักความรุนแรง การกล่าวให้คำแนะนำ การใช้ถ้อยคำให้กำลังใจ การกล่าวแสดงความเห็นใจ ซึ่งกลวิธีทั้งหมดข้างต้นมีความสอดคล้องกับหลักการสำคัญทางจิตวิทยาของ ดร.เฮม จินอตต์ (อเดล เฟเบอร์ และเอเลน มาซลิช, 2551) ดังนี้

1. การแสดงการถาม

การแสดงการถาม หมายถึง การที่คณะกรรมการแสดงการถามผู้เข้าแข่งขัน โดยมีเจตนาทั้งเพื่อต้องการทราบข้อมูลบางอย่าง และเพื่อต้องการยืนยันข้อมูลในสิ่งที่คณะกรรมการคิดว่าถูกต้องหรือไม่ กลวิธีการแสดงการถามนี้สังเกตได้จากการปรากฏการใช้คำแสดงการถาม ได้แก่ คำว่า “ใช่ไหม” “ได้ไหม” กลวิธีนี้เป็นกลวิธีที่สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการสื่อสารกับเด็กในเรื่องการพูดอย่างจริงจังจะทำให้เด็กเชื่อฟังและให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ เนื่องจาก อเดล เฟเบอร์ และเอเลน มาซลิช (2551, หน้า 85) กล่าวว่า ทักษะและวิธีการที่ทำให้เด็กให้ความร่วมมือกับผู้พูดด้วยความเต็มใจ คือการบรรยายว่าผู้พูดเห็นอะไรหรือบรรยายถึงปัญหา และพูดถึงความรู้สึกของตัวผู้พูดเอง ซึ่งในบริบทการวิพากษ์โดยใช้กลวิธีการแสดงการถามนี้ ดังตัวอย่าง

เซฟบ๊อม: ข้อที่สอง **สำหรับซอสที่เป็นแครมบิส มันยังขาดการปรุงรส มะกรต้องชิมก่อนที่จะเสิร์ฟ**
บ๊าไม่ได้ชิมมะกรนะ แต่บ๊าเห็นว่าหนูสามารถเปิดใจรับคำติชมได้ บ๊ายากให้เอาคำติชมเหล่านี้
ไปพัฒนาตัวเอง เพราะว่าบ๊าเชื่อว่าความฝันของหนูก็อยู่ที่การเป็นเชฟเช่นกัน **ใช่ไหมคะ**
(รายการมาสเตอร์เซฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ EP.2)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวตลกโดยตรงไปตรงมา เพราะบริบทนี้มีการกล่าวว่า **“สำหรับซอสที่เป็นแครมบิส มันยังขาดการปรุงรส มะกรต้องชิมก่อนที่จะเสิร์ฟ”** ซึ่งเป็นข้อบกพร่องหรือปัญหาทั้งสิ้น และการกล่าวตลกนี้ปรากฏกลวิธีทางภาษาที่เป็นการแสดงถาม ดังที่เซฟบ๊อมได้กล่าวว่า **“บ๊าเชื่อว่าความฝันของหนูก็อยู่ที่การเป็นเชฟเช่นกัน ใช่ไหมคะ”** การถามเช่นนี้เป็นการถามขึ้นคำตอบหรือเป็นคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เจตนาเพียงเพื่อบอกเล่าและต้องการยืนยันสิ่งที่เซฟบ๊อมคิดว่าถูกต้องหรือไม่ การถามเช่นนี้อาจทำให้ผู้เข้าแข่งขันได้คิดทบทวนตนเองว่าจุดมุ่งหมายในชีวิตของตนนั้นคืออะไร

เซฟบ๊อม: **น่าเสียดายนะคะ เฟิร์สทำเส้นออกมาได้ดี ซอสรสชาติใช้ได้ทั้งสองตัวเลย แต่เนี่ย**
ถึงแม้ว่าบ๊าจะเลือกส่วนที่สุกแล้วเนี่ย เฟิร์สจำที่บ๊าเตือนได้ไหมครับ
น้องเฟิร์ส: **จำได้ครับ**
เซฟบ๊อม: **ระวังไปไม่สุก เราได้ปฏิญาณไว้ว่าเราจะรับผิดชอบต่อผู้รับประทาน**

(รายการมาสเตอร์เซฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ EP.5)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวติทางอ้อม เพราะเห็นได้ว่าการชมในส่วนต้น “น่าเสียดายนะคะ เฟิร์สทำเส้นออกมาได้ดี ขอสรรเสริญได้ทั้งสองตัวเลย” ต่อมาคือการกล่าวติ “ระวังโกไม่สนุก เราได้ปฏิญาณไว้ว่าเราจะรับผิดชอบต่อผู้รับประทาน” และคณะกรรมการใช้กลวิธีทางภาษาการแสดงการถาม โดยกล่าวว่า “เฟิร์สจำที่ป่าเต็งได้ไหมครับ” การถามเช่นนี้เป็นการถามที่ต้องการคำตอบ โดยคำตอบนั้นไม่ใช่คำตอบที่ตอบเพียงคำว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” เจตนาของผู้ถามคำถามนี้ต้องการย้ำเตือนในส่วนที่ผู้เข้าแข่งขันอาจลืมไป และเป็นสาเหตุของความผิดพลาดในครั้งนี้ และต้องการให้ผู้เข้าแข่งขันระมัดระวังและรอบคอบให้มากกว่านี้เพื่อที่จะไม่มีความผิดพลาดเกิดขึ้นอีก

2. การใช้มูลบท

การใช้มูลบท คือ กลวิธีการใช้รูปภาษาเพื่อสื่อความเชื่อหรือความรู้ที่มีอยู่ก่อนโดยไม่ต้องเอ่ยถึงความเชื่อหรือความรู้นั้นโดยตรง กลวิธีนี้สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการสื่อสารกับเด็กในเรื่องของการพูดอย่างไรจึงจะทำให้เด็กเชื่อฟัง และให้ความร่วมมือด้วยความเต็มใจ โดยมีวิธีการตามหลักการที่สอดคล้องกับกลวิธีนี้คือการให้ข้อมูลกับเด็ก (อเดล เฟเบอร์ และเอเลน มาซลิช, 2551, หน้า 85) กล่าวคือคณะกรรมการในรายการมาสเตอร์เซฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ได้ใช้กลวิธีการใช้มูลบทเพื่อให้ข้อมูลความรู้เพิ่มเติมที่จะทำให้เด็ก ๆ เชื่อฟัง และเคารพในตัวคณะกรรมการมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

เซฟอิงค์: ก่อนอื่นนะครับ อาขอชมการแต่งจานก่อน จานนี้สวยเหมือนภัตตาคารมีระดับ ถ้าเอาไปขาย
จานนี้ให้หกเจ็ดร้อยถึงพันนึงได้เลย ฝีมือการทำพาสต้าอัลเดนดีมาก คือหนึบ สุกกำลังดี
ทั้งฝีมือการรีดและการต้มได้เวลาพอเหมาะ แล้วชัตนีนี่เนี่ยเป็นชัตนีย์ที่ทำจากมะเขือเทศสด
และกินแล้วมีความสุขขึ้น เข้ากันดีกับลาโวี่นี่มาก ขอบอกว่าวันนี้ แมนต้าเก่งมาก ๆ เลยครับ

(รายการมาสเตอร์เซฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ EP.1)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวชมอย่างตรงไปตรงมา จะสังเกตได้ว่าส่วนต้นกรรมการได้ใช้คำว่า “ขอชม” ซึ่งเป็นคำชมที่ใช้ในการกล่าวชมโดยตรง ส่วนต่อมาเป็นการอธิบายถึงองค์ประกอบที่ดีต่าง ๆ แต่เป็นการกล่าวที่สนับสนุนคำว่า “ขอชม” ทั้งสิ้น ส่วนที่อธิบายถึงส่วนดีต่าง ๆ นี้ยังปรากฏกลวิธีทางภาษาที่กรรมการใช้คือ การใช้มูลบทในประโยคที่ว่า “จานนี้สวยเหมือนภัตตาคารมีระดับ ถ้าเอาไปขาย จานนี้ให้หกเจ็ดร้อยถึงพันนึงได้เลย”

3. การกล่าวตลก

การกล่าวตลก หมายถึง การที่คณะกรรมการใช้ถ้อยคำเพื่อสร้างอารมณ์ขัน เพื่อลดความตึงเครียดระหว่างการวิพากษ์ กลวิธีการกล่าวตลกเป็นกลวิธีที่สอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการสื่อสารกับเด็กในเรื่องของวิธีช่วยเด็กให้หลุดพ้นจากการถูกตรึงหน้าหรือตั้งสมญานามในเชิงลบ โดยมีวิธีการคือการมองหาโอกาสที่จะแสดงให้เด็กเห็นภาพลักษณ์ใหม่ที่แตกต่างกันไปจากเดิม (อเดล เฟเบอร์ และเอเลน มาซลิช, 2551, หน้า 280) กล่าวคือกลวิธีการกล่าวตลกเป็นกลวิธีที่ทำให้เด็กได้เห็นภาพลักษณ์ของทั้งคณะกรรมการและตนเองที่เปลี่ยนไป เพราะสถานการณ์ระหว่างการวิพากษ์โดยปกติแล้วจะเป็นสถานการณ์ตึงเครียด แต่การกล่าวตลกจะเป็นการช่วยสร้างอารมณ์ขัน ทำให้เด็ก ๆ รู้สึกผ่อนคลายมากขึ้น ดังตัวอย่าง

น้องคีตา: ก็วันนั้นะคะ หนูมาในคอนเซ็ปต์บุษบาภิรมทางหรืออาหารง่าย ๆ จากสตรีตฟู้ดค่ะ มันจะมี
องค์ประกอบหมู่ปิ้งที่ทำมาจากแก้มหมูต้นค่ะ แล้วก็ข้าวญี่ปุ่นหุงกะทิสมุนไพรมะพร้าวค่ะ แล้วก็จะมี
ขนมครกน้ำจิ้มแจ่ว แล้วก็ยังมีผักดองค่ะ

เชฟเอียน: งานนี้ะครับเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่ดี รู้จักการยกระดับสตรีตฟู้ดนะครับ... บุษบาภิรม
ทาง ใครครับคือบุษบา

(รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ EP.13)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวชมทางอ้อม เพราะเป็นการกล่าวชมโดยอธิบายถึง
ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เข้าแข่งขันเพื่อยกระดับอาหาร “งานนี้ะครับเป็นความคิดสร้างสรรค์ที่ดี รู้จักการยกระดับ
สตรีตฟู้ดนะครับ” และในบริบทการวิพากษ์นี้ได้ปรากฏกลวิธีทางภาษาที่กรรมการใช้คือกลวิธีการกล่าวตลก โดยกรรมการ
ได้กล่าวว่า “บุษบาภิรมทาง ใครครับคือบุษบา” ซึ่งเป็นการกล่าวตลกประเภทความไม่เข้ากัน จะเห็นได้ว่าบริบทในตอนแรก
กรรมการได้กล่าวถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับเมนูอาหารของผู้เข้าแข่งขัน แต่ต่อมาได้กล่าวถึงบุษบาซึ่งดูแล้วไม่เชื่อมโยงกันนัก
กรรมการใช้กลวิธีการกล่าวตลกอาจเพราะต้องการสร้างอารมณ์ขัน ลดความตึงเครียดของผู้เข้าแข่งขัน ทำให้ผู้เข้าแข่งขันรู้สึก
กังวลน้อยลงในสถานการณ์ที่กดดัน

4. การใช้ถ้อยคำแสดงความสงสัยหรือประหลาดใจ

การใช้ถ้อยคำแสดงความสงสัยหรือประหลาดใจ หมายถึง การที่คณะกรรมการใช้ถ้อยคำแสดงความสงสัยหรือ
ประหลาดใจเกี่ยวกับสิ่งที่เหนือความคาดหมาย ปรากฏใช้คำถามแสดงความสงสัย คือ คำว่า “โอโฮ” หลักจิตวิทยาการ
สื่อสารที่สอดคล้องกับกลวิธีการใช้ถ้อยคำแสดงความสงสัยหรือประหลาดใจคือเรื่องของวิธีช่วยให้เด็กสามารถจัดการกับ
อารมณ์และความรู้สึกของตนเอง โดยวิธีที่จะช่วยให้เด็กสามารถจัดการอารมณ์และความรู้สึกนั้นคือการแสดงอาการรับรู้
ในความรู้สึกหรือการกระทำของเด็ก (อเดล เฟเบอร์ และเอเลน มาซลิช, 2551, หน้า 47) การใช้ถ้อยคำแสดงความสงสัย
หรือประหลาดใจเป็นการแสดงการรับรู้ความรู้สึกหรือการกระทำของเด็กในรูปแบบหนึ่งคล้ายเป็นการตอบสนองต่อสิ่งที่
คณะกรรมการเห็นหรือรู้สึก ดังตัวอย่าง

เชฟเอียน: เรามาดูอันแรกที่ซอสก่อนเลยครับ **ความข้นดีมากครับ รสชาติดี ต่อไปเรามาดูกะหล่ำ**
เส้นบางได้ แล้วก็กรอบนะครับ ที่สำคัญ หมูทงคัตสีเนี่ยแหละครับ มันใจแค่นี้ครับ
น้องป้อม

น้องพริ้ม: ฮ่า ๆ

เชฟเอียน: โอโฮ กรอบมากนะครับ ทุกที่ทุกส่วน ด้านข้างแน่น

(รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ EP.6)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวชมทางอ้อม เพราะจากบทสนทนานี้เห็นว่าประโยคที่
กรรมการกล่าวเป็นการกล่าวถึงส่วนต่าง ๆ ในจานอาหารที่ทำให้ผลลัพธ์ออกมาดี “**ความข้นดีมากครับ รสชาติดี ต่อไป**
เรามาดูกะหล่ำ เส้นบางได้ แล้วก็กรอบนะครับ ที่สำคัญ หมูทงคัตสีเนี่ยแหละครับ ... กรอบมากนะครับ”
การกล่าวชมทางอ้อมนี้ปรากฏการใช้กลวิธีการใช้ถ้อยคำแสดงความสงสัยหรือประหลาดใจของกรรมการซึ่งเป็นคำถาม

คือ "ไอ้โน" เป็นการกล่าวแสดงความประหลาดใจออกปรักกับความประทับใจในผลงานของผู้เข้าแข่งขันที่องค์ประกอบในจานอาหารในหลายส่วนนั้นทำออกมาได้ตามมาตรฐานที่ตั้งไว้

5. การใช้คำแสดงเงื่อนไข

การใช้คำแสดงเงื่อนไข หมายถึง การที่คณะกรรมการใช้ถ้อยคำแสดงเงื่อนไขบางสิ่งบางอย่างเพื่อต้องการบอกถึงผลจากการกระทำของผู้เข้าแข่งขัน มักปรากฏรูปประโยคเงื่อนไขที่มีคำว่า “ถ้า” กลวิธีการใช้คำแสดงเงื่อนไขสอดคล้องกับหลักการทางจิตวิทยาการสื่อสารกับเด็กในเรื่องของวิธีสอนให้เด็กเชื่อฟัง โดยไม่ต้องใช้การลงโทษหรือข่มขู่บังคับ เอเดล เฟเบอร์ และ เอเลน มาสลิช (2551, หน้า 129) ถึงวิธีการสอนให้เด็กเชื่อฟังไว้ว่าจะต้องชี้ให้เด็กเห็นถึงวิธีการแก้ไขและให้ทางเลือกแก่เด็ก ทั้งนี้กลวิธีการใช้คำแสดงเงื่อนไขเป็นกลวิธีทางภาษากลวิธีหนึ่งที่คณะกรรมการใช้เพื่อแสดงทางเลือกในการแก้ไขข้อบกพร่องในเมนูอาหารของผู้เข้าแข่งขัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เชฟป้อม: **จัสตินมีรสมือดินะคะ**

น้องจัสติน: **ครับ**

เชฟป้อม: **แต่สำหรับจานนี้ ป้าว่ามันยังขาดความสดชื่นนิดนึง ถ้ามีผักมันจะยิ่งดี ถ้าจัสตินผ่ามะนาววางมาให้ป้าปิบ จานนี้จะสมบูรณ์กว่านี้**

(รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ไทยแลนด์ EP.2)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวติทางอ้อม เพราะการกล่าวติทางอ้อมคือการที่กรรมการได้กล่าวชมส่วนหนึ่งก่อนที่จะกล่าวติซึ่งเป็นเจตนาหลักในการวิพากษ์ คือ “**จัสตินมีรสมือดินะคะ**” และได้กล่าวติว่า “**แต่สำหรับจานนี้ ป้าว่ามันยังขาดความสดชื่นนิดนึง**” การกล่าวติทางอ้อมนี้ปรากฏกลวิธีทางภาษาการใช้คำแสดงเงื่อนไข กรรมการใช้คำแสดงเงื่อนไขคำว่า “**ถ้า**” เพื่อให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในจานอาหารของผู้เข้าแข่งขันว่าทำเช่นนี้ อาหารจานนี้จะมียอดประกอบที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

เชฟป้อม: **นี้น้ำแกงส้มหรือลูก มันควรจะเป็นสีนี้ไหมคะ ตัวพริกหนูได้แซ่น้ำรีเปล่า แล้วเครื่องแกงหนูได้ตำหรือบดมันจนละเอียดไหมคะ ถ้ามันละเอียดไม่พอ พริกที่แห้งมาก ๆ มันจะไม่ออกสีคะ ป้าก็เห็นความตั้งใจนะคะที่หนูพยายามที่จะนำเสนอแกงส้มในรูปแบบใหม่ แต่รสชาติมันไม่เป็นแกงส้มเลยคะ**

(รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ไทยแลนด์ EP.12)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวติอย่างตรงไปตรงมา เพราะในบทวิพากษ์นี้ไม่มีการกล่าวชมเป็นการกล่าวถึงข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดของผู้เข้าแข่งขันที่ทำอาหารเมนูแกงส้มได้ออกมาไม่ได้ตรงตามโจทย์ที่ว่า “**นี้น้ำแกงส้มหรือลูก มันควรจะเป็นสีนี้ไหมคะ ตัวพริกหนูได้แซ่น้ำรีเปล่า แล้วเครื่องแกงหนูได้ตำหรือบดมันจนละเอียดไหมคะ ถ้ามันละเอียดไม่พอ พริกที่แห้งมาก ๆ มันจะไม่ออกสีคะ ... รสชาติมันไม่เป็นแกงส้มเลยคะ**” และเห็นได้ว่ากรรมการได้ใช้กลวิธีการใช้คำแสดงเงื่อนไขว่า “**ถ้า**” เป็นการชี้ให้เห็นถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเครื่องแกงว่า

หากตำหรือบาดเจ็บแรงแม่ละเอียดพอน้ำแกงของแกงส้มก็จะมีสิ่งดีที่ต้องการ ถือได้ว่าเป็นการเตือนผู้เข้าแข่งขันให้ละเอียดรอบคอบในการทำอาหารให้มากกว่าเดิม อันเป็นคุณสมบัติของเชฟที่ดี

6. การใช้ถ้อยคำเพื่อลดน้ำหนักความรุนแรง

การใช้ถ้อยคำเพื่อลดน้ำหนักความรุนแรง หมายถึง การที่คณะกรรมการใช้คำหรือถ้อยคำเพื่อให้วัจนกรรมในการวิพากษ์มีน้ำหนักเบาลง ซึ่งสอดคล้องกับหลักจิตวิทยาการสื่อสารกับเด็กในเรื่องของวิธีช่วยเด็กให้หลุดพ้นจากการถูกตราหน้าหรือตั้งสมญานามในเชิงลบ (อเดล เฟเบอร์ และเอเลน มาซลิช, 2551, หน้า 280) เพราะกลวิธีการใช้ถ้อยคำเพื่อลดน้ำหนักความรุนแรงนี้เป็นกลวิธีที่รักษาหน้าของผู้ฟังได้ ถ้อยคำลดน้ำหนักความรุนแรงที่ผู้วิจัยพบ ได้แก่ คำว่า “ไม่ค่อย” “ค่อนข้าง” ดังตัวอย่าง

เชฟอิงค์: ในส่วนที่ตรงนี้จะเป็แอปเปิ้ลชินนามอนเยลลี่ที่จะมาช่วยเนี่ย มันกลับทำให้รสชาติจืดลง

ไปอีก เพราะฉะนั้นตัวนี้เนี่ย องค์ประกอบแต่ละอย่าง มันยังไม่ค่อยสมบูรณ์ครับ

(รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ EP.7)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวตรงไปตรงมา เพราะเป็นการอธิบายถึงข้อบกพร่องในจานอาหารของผู้เข้าแข่งขันทั้งสิ้น “แอปเปิ้ลชินนามอนเยลลี่ที่จะมาช่วยเนี่ย มันกลับทำให้รสชาติจืดลงไปอีก เพราะฉะนั้นตัวนี้เนี่ย องค์ประกอบแต่ละอย่าง มันยังไม่ค่อยสมบูรณ์ครับ” กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการกล่าวตี่นี้ มีการใช้กลวิธีการใช้ถ้อยคำเพื่อลดน้ำหนักความรุนแรง คำว่า “ไม่ค่อย” โดยเชฟอิงค์ได้กล่าวว่า “ไม่ค่อยสมบูรณ์” แทนการกล่าวตรง ๆ ว่า “รสชาติไม่ดี” หรือ “ไม่สมบูรณ์” เพื่อที่จะลดน้ำหนักความรุนแรงของคำให้ดูอ่อนลง ไม่กระทบต่อจิตใจของผู้เข้าแข่งขันมากเกินไป

7. การกล่าวให้คำแนะนำ

การกล่าวให้คำแนะนำ หมายถึง การที่คณะกรรมการได้กล่าวแนะนำผู้เข้าแข่งขัน โดยในรูปประโยคปรากฏการใช้คำว่า “ควร” “ต้อง” กลวิธีการกล่าวให้คำแนะนำนี้มีความสอดคล้องกับหลักการทางจิตวิทยาการสื่อสารกับเด็กในเรื่องวิธีสอนให้เด็กเชื่อฟัง โดยไม่ต้องใช้การลงโทษหรือข่มขู่บังคับ โดยวิธีสอนให้เด็กเชื่อฟังคือจะต้องชี้ให้เด็กเห็นถึงวิธีการแก้ไขและให้ทางเลือกแก่เด็ก (อเดล เฟเบอร์ และเอเลน มาซลิช, 2551, หน้า 129) จะเห็นได้ว่ากลวิธีการกล่าวให้คำแนะนำเป็นกลวิธีที่คณะกรรมการใช้เพื่อแนะนำทางเลือกในการแก้ไขข้อบกพร่องในเมนูอาหารของผู้เข้าแข่งขันให้ดียิ่งขึ้น ดังตัวอย่าง

เชฟเอียน: มันเหมือนกับข้าวจานนี้มากับแกงอีกจานนี้ ถ้าเราอยากจะเป็นเชฟที่ดีนะครับ

เราต้องมีความคิดสร้างสรรค์ที่ใส่เข้ามาด้วย วันนี้ยังใช้ไม่ได้เลยนะครับ

(รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ EP.5)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวตรงไปตรงมา เพราะโดยรวมของการวิพากษ์นี้เป็นการกล่าวถึงจานอาหารของผู้เข้าแข่งขันในเชิงลบ “มันเหมือนกับข้าวจานนี้มากับแกงอีกจานนี้ ถ้าเราอยากจะเป็นเชฟที่ดีนะครับ เราต้องมีความคิดสร้างสรรค์ที่ใส่เข้ามาด้วย วันนี้ยังใช้ไม่ได้เลยนะครับ” การวิพากษ์เชิงกล่าวตี่นี้

กรรมการได้ใช้กลวิธีการกล่าวให้คำแนะนำ "เราต้องมีความคิดสร้างสรรค์ที่ใส่เข้ามาด้วย" เจตนาเพื่อต้องการชี้แนะให้ผู้เข้าแข่งขันได้รู้ถึงข้อบกพร่องของตนเอง และนำข้อบกพร่องนั้นไปปรับปรุง และสร้างสรรค์เมนูอาหารที่ดีกว่าในครั้งต่อไป

เชฟป้อม: เนื้อليبสเตอร์ของวี สุกกำลังดี แต่งกรอบในปากเลยคะ รสชาติหอม บ้าได้กลืนใบ

มะกรูดเล็ก ๆ อยู่ในนี้ซึ่งมันสามารถโยงความเป็นไทยเข้าไป แต่สิ่งนี้ ปริมาณของจาน

เรียกน้ำย่อยควรจะเล็กกว่านี้ อันนี้ป้าคิดว่าไวใจดีให้เยอะไปนิดนึงคะ

(รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ EP.13)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวชมทางอ้อม เพราะเป็นการกล่าวชมโดยการอธิบายถึงองค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ที่ดีในจานอาหาร "เนื้อليبสเตอร์ของวี สุกกำลังดี แต่งกรอบในปากเลยคะ รสชาติหอม บ้าได้กลืนใบมะกรูดเล็ก ๆ อยู่ในนี้ซึ่งมันสามารถโยงความเป็นไทยเข้าไป" จากนั้นกรรมการได้กล่าวว่า "ปริมาณของจานเรียกน้ำย่อย ควรจะเล็กกว่านี้ อันนี้ป้าคิดว่าไวใจดีให้เยอะไปนิดนึงคะ" ซึ่งเป็นการวิพากษ์โดยใช้กลวิธีการกล่าวให้คำแนะนำ สังเกตได้จากการใช้คำว่า "ควร" ถือได้ว่าเป็นการแนะนำ ชี้แนะแนวทางให้ผู้เข้าแข่งขันได้นำไปพัฒนาเมนูอาหารให้ดียิ่งขึ้น และในการทำอาหารครั้งต่อไป ผู้เข้าแข่งขันอาจมีความมั่นใจในการทำอาหารมากยิ่งขึ้น

8. การใช้ถ้อยคำให้กำลังใจ

การใช้ถ้อยคำให้กำลังใจ หมายถึง การใช้ถ้อยคำ เพื่อให้กำลังใจแก่ผู้เข้าแข่งขันในการทำอาหาร ได้แก่ "พยายามต่อไป" "อย่าท้อ" "ไม่ยอมแพ้" กลวิธีการใช้ถ้อยคำให้กำลังใจเป็นกลวิธีทางภาษาที่สอดคล้องกับหลักการทางจิตวิทยา การสื่อสารกับเด็กในเรื่องของวิธีพูดเพื่อปลูกจิตสำนึกและส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตนเอง เป็นการแสดงความเคารพในความพยายามของเด็ก (อเดล เฟเบอร์ และเอเลน มาซลิช, 2551, หน้า 202) ทั้งนี้การใช้ถ้อยคำให้กำลังใจถือเป็นการแสดงความเคารพในความพยายามของเด็กทางหนึ่ง เพราะการให้กำลังใจนั้นแสดงว่าคณะกรรมการได้เห็นถึงความพยายามของผู้เข้าแข่งขันเป็นอย่างดีเวลาที่คณะกรรมการแสดงความเคารพต่อความพยายามของเด็ก เด็กจะมีกำลังใจในการทำงานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงด้วยตนเอง ดังตัวอย่าง

เชฟป้อม: การที่ใส่มะเขือเทศชนิดนี้เข้ามา อันนี้ก็เป็นอีกความรู้สึกหนึ่ง ซึ่งหนูไม่ได้ทำซอสแบบคนทั่วไปนะคะ หนูเป็นคนที่มือส้อมดีมาก ๆ

น้องแมนต้า: ขอบคุณคะ

เชฟป้อม: พยายามต่อไป พี่มือแมนต้าจะดีขึ้นเรื่อย ๆ เรื่อย ๆ เก่งมากคะ

(รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ EP.1)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวชมทางอ้อม เพราะกรรมการได้กล่าวว่า "การที่ใส่มะเขือเทศชนิดนี้เข้ามา อันนี้ก็เป็นอีกความรู้สึกหนึ่ง ซึ่งหนูไม่ได้ทำซอสแบบคนทั่วไปนะคะ หนูเป็นคนที่มือส้อมดีมาก ๆ" จะเห็นได้ว่ากรรมการไม่ได้กล่าวชมตรง ๆ ว่าผู้เข้าแข่งขันนั้นเก่งตั้งแต่ในส่วนตัว แต่เป็นการกล่าวชมโดยอธิบายขยายความถึงศักยภาพที่ดีของผู้เข้าแข่งขัน และในการกล่าวชมนั้นกรรมการได้กล่าวถ้อยคำให้กำลังใจแก่ผู้เข้าแข่งขันว่า "พยายามต่อไป" เพื่อต้องการให้ผู้เข้าแข่งขันไม่หยุดที่จะพัฒนาตัวเองต่อไปเรื่อย ๆ เจตนาคือต้องการให้กำลังใจแก่ผู้เข้าแข่งขัน ให้ผู้เข้าแข่งขันได้รู้สึกว่าการที่ได้ทำออกมาในวันนี้นั้นดีแล้ว แต่จะดีกว่านี้ ถ้ามุ่งมั่นพยายามพัฒนาตนเองต่อไป

9. การกล่าวแสดงความเห็นใจ

การกล่าวแสดงความเห็นใจ หมายถึง การที่คณะกรรมการกล่าววิพากษ์โดยใช้ถ้อยคำ ได้แก่ “เห็นความตั้งใจ” “เห็นความพยายาม” เพื่อแสดงความเห็นใจต่อผู้เข้าแข่งขันที่พยายามสร้างสรรค์เมนูอาหารออกมาแต่ไม่ประสบความสำเร็จ กลวิธีการกล่าวแสดงความเห็นใจเป็นกลวิธีที่สอดคล้องกับหลักการทางจิตวิทยาการสื่อสารกับเด็กในเรื่องวิธีพูดเพื่อปลูกจิตสำนึกและส่งเสริมให้เด็กช่วยเหลือตนเอง โดยเป็นการแสดงความเคารพในความพยายามของเด็กและไม่พรากรความหวังไปจากเด็ก (อเดล เฟเบอร์ และเอเลน มาซลิช, 2551, หน้า 202) กลวิธีการกล่าวแสดงความเห็นใจเป็นการแสดงความเคารพในความพยายามของเด็กอีกทางหนึ่ง เพราะจะทำให้เด็ก ๆ รู้ถึงคุณค่าของความตั้งใจและความพยายาม และสิ่งเหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมให้เด็กเติบโตมาอย่างแข็งแกร่งมากขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

เชฟป้อม: **สตางค์มีความผิดพลาดเรื่องซอส สตางค์ไม่สามารถทำซอสชบาของอย่างที่คุณต้องการได้ สิ่งที่น่าเห็นใจในจานนี้มันคือกึ่งย่างกับหอยย่างวางลงบนผัดผัก น่าเห็นใจความตั้งใจของสตางค์นะครับ** สิ่งที่น่าพูดอยากให้คุณเก็บไปพัฒนาตัวเอง และเดินไปตามความฝันของคุณให้ได้

(รายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ EP.2)

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงถึงการวิพากษ์ในรูปแบบการกล่าวตรงไปตรงมา จะเห็นได้ว่าเชฟป้อมซึ่งเป็นกรรมการได้วิพากษ์โดยกล่าวถึงข้อบกพร่องของผู้เข้าแข่งขันทั้งสิ้น **“สตางค์มีความผิดพลาดเรื่องซอส สตางค์ไม่สามารถทำซอสชบาของอย่างที่คุณต้องการได้ สิ่งที่น่าเห็นใจในจานนี้มันคือกึ่งย่างกับหอยย่างวางลงบนผัดผัก”** “ไม่มีการกล่าวชมใด ๆ” ซึ่งตรงตามนิยามของการกล่าวตรงไปตรงมา และในส่วนต่อมาเชฟป้อมได้มีการวิพากษ์โดยใช้กลวิธีการกล่าวแสดงความเห็นใจ สังเกตได้จากมีประโยคที่ว่า **“น่าเห็นใจความตั้งใจของสตางค์นะครับ”** เจตนาของกรรมการที่กล่าวเช่นนี้เพราะต้องการแสดงความเห็นใจ ถือได้ว่าเป็นการกล่าวที่ดีหลังจากกล่าวติ เพราะการแสดงความเห็นใจไม่ถือว่าการซ้ำเติมข้อผิดพลาดของผู้เข้าแข่งขัน แต่เหมือนเป็นการมองหาสิ่งที่ดีในข้อผิดพลาด ดังในตัวอย่างที่ผู้เข้าแข่งขันทำผลงานออกมาได้ไม่เป็นดังที่ใจหวัง แต่อย่างน้อยยังพยายามตั้งใจทำอย่างสุดความสามารถแล้ว อาจถือได้ว่าเป็นการให้กำลังใจผู้เข้าแข่งขันอีกรูปแบบหนึ่ง

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษากลวิธีทางภาษาในการวิพากษ์ในรายการ “มาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2” ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบในการวิพากษ์ของคณะกรรมการ คือ การกล่าวชม และการกล่าวติที่ปรากฏร่วมกับการใช้กลวิธีทางภาษา ดังตารางสรุปรูปแบบการวิพากษ์และกลวิธีทางภาษาที่ปรากฏในรายการ

การวิพากษ์ กลวิธีทางภาษา	การกล่าวชมอย่าง ตรงไปตรงมา	การกล่าวชม ทางอ้อม	การกล่าวติอย่าง ตรงไปตรงมา	การกล่าวติ ทางอ้อม	ผลรวม กลวิธีทาง ภาษา
1. การแสดงการถาม	22	134	67	70	293
2. การใช้มูลบท	5	34	6	5	50
3. การกล่าวตลก	2	35	3	4	44

รูปแบบ การวิพากษ์ กลวิธีทางภาษา		การกล่าวชมอย่าง ตรงไปตรงมา	การกล่าวชม ทางอ้อม	การกล่าวติอย่าง ตรงไปตรงมา	การกล่าวติ ทางอ้อม	ผลรวม กลวิธีทาง ภาษา
4. การใช้ถ้อยคำแสดงความสงสัย หรือประหลาดใจ		1	24	2	3	30
5. การใช้คำแสดงเงื่อนไข		1	6	4	9	20
6. การใช้ถ้อยคำเพื่อลดน้ำหนัก ความรุนแรง		0	2	7	10	19
7. การกล่าวให้คำแนะนำ		0	3	8	5	16
8. การใช้ถ้อยคำให้กำลังใจ		0	5	7	4	16
9. การกล่าวแสดงความเห็นใจ		0	0	11	4	15
รวม	จำนวนครั้ง	31	243	115	114	
	คิดเป็นร้อยละ	6.16	48.31	22.86	22.67	

จากตารางข้างต้นเห็นได้ว่ารูปแบบการวิพากษ์พบการกล่าวชมทางอ้อมมากที่สุด เพราะการกล่าวชมทางอ้อมเป็นการกล่าวชมที่มีการชี้แจงรายละเอียดของข้อดีในส่วนต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้เข้าแข่งขันได้เห็นข้อดีของตนเองและเมนูอาหารที่ตนได้ทำชัดเจนยิ่งขึ้น ไม่ใช่เพียงกล่าวชมโดยใช้คำว่า “ดีมาก” “เยี่ยมมาก” “อร่อยมาก” เพียงอย่างเดียว หากเป็นเช่นนั้นผู้เข้าแข่งขันอาจไม่ทราบว่าข้อดีในส่วนใดบ้าง เพื่อที่จะพัฒนาต่อยอดต่อไปได้ และการกล่าวติ คณะกรรมการนิยมกล่าวติอย่างตรงไปตรงมา คือการกล่าวติโดยบริบทการวิพากษ์จะกล่าวถึงข้อบกพร่องทั้งหมด สาเหตุที่คณะกรรมการนิยมใช้การกล่าวติแบบนี้มากกว่าเพราะต้องการชี้ให้ผู้เข้าแข่งขันได้เห็นข้อบกพร่องที่ชัดเจน เพื่อที่ผู้เข้าแข่งขันจะได้นำข้อบกพร่องเหล่านั้นไปแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น และอาจไม่ต้องการให้ผู้เข้าแข่งขันเกิดความสับสนว่าจริง ๆ แล้วกรรมการมีเจตนาเพื่อที่จะกล่าวชมหรือกล่าวติ

ส่วนรูปแบบของการวิพากษ์ปรากฏกลวิธีทางภาษาที่คณะกรรมการใช้ในการวิพากษ์ในรายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2 ทั้งหมด 9 กลวิธี ซึ่งคณะกรรมการได้ใช้กลวิธีแสดงการถามมากที่สุด เพราะคณะกรรมการไม่ได้ถามเพียงเพื่อต้องการรับทราบข้อมูลเท่านั้น หากแต่ต้องการให้ผู้เข้าแข่งขันได้ทบทวนและคิดตามสิ่งที่คณะกรรมการได้กล่าวไป กลวิธีนี้ถือได้ว่าเป็นกลวิธีที่ดีที่ทำให้ผู้เข้าแข่งขันยอมรับคำติชมและยอมรับถึงข้อผิดพลาดของตนเอง หากผู้เข้าแข่งขันเกิดข้อผิดพลาด ผู้วิจัยเห็นว่าการถามเพื่อให้ผู้เข้าแข่งขันได้คิดทบทวนตัวเอง จนสามารถยอมรับข้อผิดพลาดได้นั้นผู้เข้าแข่งขันจะยอมรับถึงข้อผิดพลาดได้อย่างสนิทใจมากกว่าการที่กรรมการกล่าวถึงข้อบกพร่องนั้น การแสดงการถามยังเป็นกลวิธีที่ช่วยให้ผู้เข้าแข่งขันได้อธิบายสิ่งที่ตนคิด คณะกรรมการจะเข้าใจสถานการณ์ของผู้เข้าแข่งขันได้ดียิ่งขึ้น กลวิธีทางภาษาที่คณะกรรมการนิยมใช้ในการวิพากษ์รองลงมา คือการใช้มูลบทและการกล่าวตลก ซึ่งกลวิธีการใช้มูลบทนี้เป็นกลวิธีที่ใช้รูปภาษาเพื่อสื่อความเชื่อหรือความรู้ที่มีอยู่ก่อนโดยไม่ต้องเอ่ยถึงความเชื่อหรือความรู้นั้นโดยตรง กล่าวคือเป็นกลวิธีที่คณะกรรมการสามารถแสดงภูมิความรู้ที่มีเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและความน่าเชื่อถือได้ เพราะเมื่อเด็กฟัง

การวิพากษ์แล้วจะทำให้เคารพในคำตัดสินมากขึ้น ส่วนการใช้กลวิธีการกล่าวตลกนั้นอาจเพราะสถานการณ์ระหว่าง การวิพากษ์ถือได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่มีความตึงเครียด เด็ก ๆ ที่เข้าแข่งขันอาจรู้สึกเป็นกังวลต่อผลงานที่ตนได้ทำออกมา ว่าจะถูกต้องตามโจทย์ ถูกใจคณะกรรมการหรือไม่ การกล่าวตลกจึงเป็นการช่วยสร้างอารมณ์ขัน เพื่อลดความตึงเครียด ระหว่างการวิพากษ์ ทำให้เด็ก ๆ รู้สึกผ่อนคลายมากยิ่งขึ้น ส่วนการกล่าวแสดงความเห็นใจ และใช้รูปแบบการวิพากษ์ของ คณะกรรมการที่ใช้ในกลวิธีนี้เป็นการกล่าวโดยตรงไปตรงมา เป็นกลวิธีทางภาษาที่พบน้อยที่สุด เพราะการใช้กลวิธีทาง ภาษาอาจจะทำให้ลดทอนกำลังใจของผู้เข้าแข่งขัน สร้างความกดดันและอาจจะทำให้ผู้เข้าแข่งขันไม่ได้ทบทวนข้อผิดพลาด ของตนเอง

ผู้วิจัยเห็นว่ารายการ “มาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2” เป็นรายการแข่งขันทำอาหารสำหรับเด็กที่มี ลักษณะเด่นเฉพาะคือคณะกรรมการจะใช้เกณฑ์การตัดสินเสมือนรายการแข่งขันทำอาหารสำหรับผู้ใหญ่ และเด็ก ๆ จะต้องมีความรับผิดชอบเท่ากับเชฟมืออาชีพ ตอนที่รายการออกอากาศวันแรกคณะกรรมการจะให้เด็กทั้ง 28 คนได้ ปฏิญาณตนว่าเด็ก ๆ จะต้องตั้งใจและใส่ใจในอาหารทุกจาน จะรับผิดชอบต่ออาหารและผู้รับประทานทุกคน เด็ก ๆ จะ ยอมรับทุกคำติชมและยอมรับคำตัดสินอย่างเปิดใจกว้าง มีสปิริตนักสู้ และไม่ว่าผลการแข่งขันจะเป็นอย่างไร เด็ก ๆ จะต้อง ไม่ย่อท้อ ไม่หยุดฝันและพัฒนาต่อไป เพราะเหตุนี้จึงเห็นได้ว่าในการวิพากษ์ทั้งในรูปแบบ การกล่าวชมและการกล่าวติ ที่ปรากฏร่วมกับกลวิธีทางภาษาที่คณะกรรมการใช้มากที่สุดคือกลวิธีการแสดงการถามที่ใช้เชื่อมโยงให้เด็กผู้เข้าแข่งขันได้ นึกย้อนถึงคำปฏิญาณที่ตนเคยได้กล่าว เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการรักษาคำพูดและเป็นกำลังใจไม่ให้เด็กรู้สึกหมดหวังและ ไม่ย่อท้อต่อสถานการณ์ที่ยากลำบาก มีความมุ่งมั่นและพยายามทำในสิ่งที่ตนชอบอย่างเต็มที่ ผู้ใหญ่จึงควรต้องคอยถาม ให้กำลังใจ และแนะนำให้เด็กทำงานบรรลุความสำเร็จตามที่มุ่งหวัง นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบอีกว่าคณะกรรมการจะมี แนวทางการใช้ภาษาในการวิพากษ์ที่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะบุคลิกของแต่ละคน ได้แก่ “เชฟอิงค์” หม่อมหลวง ภาสกร สวัสดิวัตน์ มักใช้กลวิธีการใช้มูลบทในการวิพากษ์ “เชฟป้อม” หม่อมหลวงขวัญทิพย์ เทวกุล นิยมใช้กลวิธี การแสดงการถามในการวิพากษ์ “เชฟเอียน” คุณพงษ์รัช เฉลิมกิตติชัย มักใช้กลวิธีการกล่าวตลกร่วมด้วย เพื่อให้เด็ก ๆ รู้สึกผ่อนคลาย การศึกษากลวิธีทางภาษาในการวิพากษ์ในรายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ ซีซั่น 2 นี้จะทำให้เข้าใจ กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์ในรายการแข่งขันสำหรับเด็ก และทำให้เห็นแนวทางในการศึกษา และการใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดเห็นหรือวิพากษ์ให้เหมาะสมกับผู้ฟังตามช่วงวัยและสถานการณ์ เพราะการวิพากษ์ ใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน คำพูดของคณะกรรมการตัดสินนั้นจะส่งผลต่อเด็กโดยตรง คำพูดในการ วิพากษ์ของคณะกรรมการอาจเป็นตัวกำหนดทิศทางการในอนาคตของเด็กก็เป็นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ศึกษากลวิธีทางภาษาที่คณะกรรมการใช้ในการพูดกับเด็กที่เข้าร่วมการแข่งขันในช่วงอื่น ๆ หรือในรายการ ที่มีลักษณะคล้ายกัน เพื่อให้เห็นทิศทางหรือกลวิธีทางภาษาที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เข้าร่วมรายการ
2. ศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีทางภาษาที่คณะกรรมการใช้ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่จากรายการมาสเตอร์เชฟ จูเนียร์ ไทยแลนด์ และรายการมาสเตอร์เชฟ ไทยแลนด์ เพื่อให้เห็นความแตกต่างของการใช้ภาษาในการวิพากษ์ที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ และธีรณัฐ โชคสุวณิช. (2551). **วัจนปฏิบัติศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทิมา อังคพณิชกิจ. (2561). **การวิเคราะห์ข้อความ (Discourse Analysis)** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ท้อพีพี แบรดชอว์ และไชยณัฐ สัจจะประเมษฐ์. (2561). **คอมเมนต์งาน อย่างไรให้ไม่เจ็บช้ำน้ำใจและได้งานที่ดี**. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://thestandard.co/podcast/ihatemyjob11/>
- ปาริตา สุขประเสริฐ. (2552). **กลวิธีและโครงสร้างปริเจตของการให้คำแนะนำในภาษาไทย**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/19588>
- พาสนา จุลรัตน์. (2548). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สโรจ เลหาศิริ. (2560). **คอมเมนต์งานอย่างไรให้มีประสิทธิภาพ (และไม่โดนด่ากลับ)**. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://thestandard.co/opinion-marketing-decoder-give-work-comments-objectives-or-subjectives/>
- สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์. (2552). กลวิธีทางภาษาที่ใช้ในวัจนกรรมการดักเตือนในภาษาไทย. **วารสารวรรณวิทัศน์**, 9(1), 44-91. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/VANNAVIDAS/article/view/62432>
- อเดล เฟเบอร์ และเอเลน มาซลินฮ์นา (2551). **วิธีพูดกับลูกภาคปฏิบัติ พูดกับลูกอย่างไรให้เขาเชื่อฟังและไม่ต่อต้านเรา ฟังลูกพูดอย่างไรให้เขาไวใจและไม่ปิดบังเรา**. (ภรณ์ ภูริสิทธิ์, ผู้แปล). นนทบุรี: บี มีเดีย.
- เอื้องอริน สายจันทร์. (2553). **บทบาทของรายการอาหารทางโทรทัศน์ในการสืบทอดวัฒนธรรมอาหาร**. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2563, จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/32145>
- TV Digital Watch. (2563). **“ทำอาหาร-แข่งร้องเพลง” 2 กลุ่มรายการวาไรตี้ เกมโชว์ยอดนิยมของปี 2562**. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2562, จาก <https://www.tvdigitalwatch.com/top-10rating-variety-2562/>